

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat: Az Ócsa polgári iskola, mint
Kulturális örökség kategóriájú örökség
Ócsa Város Települési Értéktárába történő felvételéhez

Készítette:

Pappné Hajdu Katalin Bizottsági elnök

Ócsa, október 12. (település, dátum)
(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
VÉGH LÁSZLÓ FLÓRIÁN helytörténeti kutató
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Pappné Hajdu Katalin

Levelezési cím: 2364, Ócsa Dózsa Gy. u. 19.

Telefonszám: 0620 326-3325

E-mail cím: pappne.hajdu.katalin@opke.ocsportal.hu

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Ócsai polgári iskola története
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

-
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ **települési** ☐ tájegységi ☐ ☐ külföldi
magyarország

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása
-

Ócsai polgári iskola

1920-ban, a kézdivásárhelyi származású Rákosi Zoltánt kérték fel a leendő ócsai magyar királyi állami polgári fiú- és lányiskola igazgatójának. Elsőre – önként – összesen öten jelentkeztek a polgári iskolába tanulónak, így Rákosi, valamint a református lelkész és a katolikus plébános házról házra jártak, hogy meggyőzzék a szülőket, írassák be gyermekeiket; végül 14 fiúval és 12 lánnyal indult el az első osztály. A magasabb évfolyamokra tanfolyamot szerveztek, melyre 44 tanulni vágyó fiatal kezdett el járni az 1920. október 10-ei tanévnyitó után.

. Az alsódabasi járásban ez volt az első polgári iskola.

A polgári iskola – mai értelemben – az általános iskola (bár ez az iskolatípus csak 1945-ben jött létre) felső tagozatát jelentette. Nem volt azonban ez zsákutca az ezt választóknak. A négy polgári elvégzése után nyitva állt az út a gimnázium vagy a középfokú szakképzés felé. Ócsáról is sokan mentek utána tanító(nő)képzőbe, különféle szakiskolákba továbbtanulni, ami aztán megnyitotta sokak előtt a felsőoktatás kapuját is.

A helyi oktatási reformok azonban itt nem álltak meg, s 1952-ben megnyitotta kapuit Ócsán a Bolyai János Gimnázium a volt állami elemi népiskola épületében. Ezzel – milyen furcsa egybeesés – az első polgári iskola után ugyancsak elsőként alakult gimnázium Ócsán, a járási települések közül.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett.

Az alsódabasi járásban elsőként nyitotta meg kapuit az ócsai polgári iskola. Nemcsak ócsai gyerekek, hanem a környező település fiataljaiból is jártak ebbe az iskolába. 2020-ban ünnepelte megalakulásának 100. évfordulóját.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Magyar Nemzeti Levéltár Pest Megyei Levéltára anyagai

Az ócsai állami polgári iskola évkönyvei (1920-1948) – forrás: OSZK, OPKM, MNL PML

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
Csatolva

2. A **Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának** való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat